

GŁOS

NOWEJ HUTY

NR 21 (1569)

22 MAJA 1987 R.

CENA 15 ZŁ

WYJAZDOWE POSIEDZENIE EGZEKUTYWY KK PZPR W KM HiL

Modernizacja to być albo nie być kombinatu

W środę, 20 bm., na terenie KM HiL odbyła się wyjazdowa EGZEKUTYWA KOMITETU KRAKOWSKIEGO PZPR poświęcona sprawom modernizacji kombinatu. W spotkaniu wzięli udział posłowie Krakowskiego Zespołu Poselskiego, radni Prezydium Rady Narodowej m. Krakowa, członkowie Egzekutywy KF PZPR, przedstawiciele kolektywu kierowniczego KM HiL, władze polityczno-

administracyjne naszej dzielnicy, dyrektorzy przedsiębiorstw realizujących inwestycje na terenie huty oraz redaktorzy naczelni krakowskiej prasy, radia i TV. Obecni byli reprezentanci władz centralnych: Komisji Planowania przy RM, ministerstw: budownictwa i gospodarki komunalnej, finansów, hutnictwa i przemysłu maszynowego, NBP, NIK, Izby Skarbowej.

Wspólne posiedzenie poprzedziło zwiedzanie wybranych inwestycji na terenie kombinatu: bloku tlenowego nr 4, który ma być oddany do końca br., oczyszczalni ścieków przy kanale południowym i Suchego Jaru, które do końca 1988 r. obejmą w 100 procentach ścieki przemysłowe w obiegu zamkniętym, oraz budowy baterii wielkokomorowej WK1 w Koksowni.

Obrazy otworzył I sekretarz KK PZPR Józef Gajewicz, który nakreślił cele spotkania oraz serdecznie powitał wszystkich uczestników, w tym szczególnie członka Biura Politycznego, przewodniczącego

OPZZ Alfreda Miodowicza. Następnie głos zabrał dyrektor naczelny kombinatu Eugeniusz Pustówka, który przedstawił najważniejsze problemy w realizacji zadań wynikających z planu społeczno-gospodarczego KM HiL na lata 1987-1990. Podkreślił on, że kombinat w ostatnim czasie uzyskał znaczny dorobek we wzroście deficytowych wyrobów hutniczych i w poprawie efektywności gospodarowania, wyrażonej oszczędnościami materiałowymi, działalnością antyinflacyjną i poważnym wzrostem wydajności pracy. Zaznaczył jednak, że nasza huta od szeregu lat

boryka się z problemami i napotyka bariery, które utrudniają bieżącą działalność i stanowią zagrożenie dla realizacji NPSG na lata 1987-90. Należy do nich zaliczyć postępującą dekapitalizację maszyn i urządzeń (84 proc.), braki w obsadach produkcyjnych stanowisk pracy, pogłębiające się z roku na rok niedobory środków własnych przeznaczonych na samofinansowanie działalności gospodarczej, w tym na modernizację, wreszcie opóźnienia w realizacji inwestycji modernizacyjnych i ochrony środowiska.

Stanisław Baranik, I sekretarz
CIĄG DALSZY NA STR. 2

NASZ KOMENTARZ

Decydujące ogniwo

Dzisiaj rozpoczyna obrady IV Plenum KC PZPR, przede wszystkim poświęcone roli i znaczeniu podstawowych organizacji partyjnych. Nasza redakcja od kilkunastu tygodni poświęcała dużo uwagi tej problematyce. Na łamach „GNH” zabierali głos w tej sprawie sekretarze POP — m. in. Zbigniew Regulski, Kazimierz Czop, Czesław Grobelny, Władysław Wasil, Edward Majcherczyk, Kazimierz Grochala, Jerzy Sroga, Jerzy Daniec, członkowie kierownictwa KF PZPR oraz czołowi przedstawiciele licznych organizacji partyjnych prezentujący swoje opinie w „Zapiskach z jednego zebrania” w „GNH” z 3.04. br., czy też w dzisiejszej relacji przedstawionej na str. 3.

Ważny czytelnik zauważył, że ze wszystkich zamieszczonych materiałów wynikało przekonanie, iż to właśnie w POP leży klucz do umocnienia roli i znaczenia partii.

Jednocześnie stwierdzano, że czytelnicy rysują kierowniczą rolę partii na szczeblu centralnym, czyną nawet w skali województwa.

CIĄG DALSZY NA STR. 3

26 maja jest „DNIEM MATKI” skłaniającym okazjonalnie do refleksji na tematy najbliższe rodzinie — wychowanie dzieci. Do rozmowy zapraszam panią Annę TWARDY, pielęgniarkę oddziałową Oddziału Chirurgicznego „hutniczego” szpitala.

— W środowisku zawodowym i w osiedlu krąży opinia, że jest Pani znakomitą mamą, która nie ma większych problemów z dziećmi, a codzienne kłopoty tak Pani rozwiązuje, że sąsiedzi i współpracownicy zazdroszczą Pani tej umiejętności.

— Dotąd faktycznie nie miałem na szczęście poważniejszych problemów wychowawczych. Mam dwie córki. 13-letnia Małgorzata jest uczennicą klasy szóstej, a 11-letnia Agnieszka — czwartej. Dziewczynki są zdrowe, znakomicie się uczą. Obserwując jednak młodzież i dramaty rodziców podświadomie się niepokoję. Obawiam się, by w jakimś momencie nie zerwała się ta mocna nić zaufania pomiędzy nami. Dziewczęta na ogół łatwiej jest „prowadzić”, ale reguły w tym względzie nie ma.

ROZMOWA „GNH”

Pozostawić dziecku wybór

— Czy poświęca Pani dzieciom dużo czasu?
— Niestety nie. Dwadzieścia dwa lata pracuję na chirurgii, w przemysłowej służbie zdrowia od 1970 roku. Na obecnym oddziale od początku jego istnienia.

— Dzieci babci nie mają. Mąż jest pracownikiem naukowym w Instytucie Melioracji i Użytków Zielonych, wечно zajęty. Musieliśmy więc od zaraz korzystać z opieki żłobka, następnie przedszkola.

— Sądzi Pani, że w kwestiach wychowawczych nie ilość, ale jakość poświęconego czasu jest najważniejsza?

— Oczywiście, że kontakty z dzieckiem nie mogą być pośpieszne, pobieżne. Wolnego czasu dla rodziny mamy coraz mniej, ważne więc jak wykorzystuje się godziny, minuty. Nasze córki mają zajęcia szkolne w różnych porach dnia. Dopiero więc wieczorem spotykamy się wszyscy. W tym układzie trzeba znaleźć także czas na rozmowę po spędzonym osobno dniu. Usiłujemy dzieciom wynagrodzić pośpieszenie spędzany roboczy tydzień. Zwykle w niedziele wychodzimy na dłuższe wycieczki po Krakowie, by dzieci związać z miastem. Wówczas dopiero bardzo późnym popołudniem jemy wcześniej przyrządzony obiad.

— A wakacje?

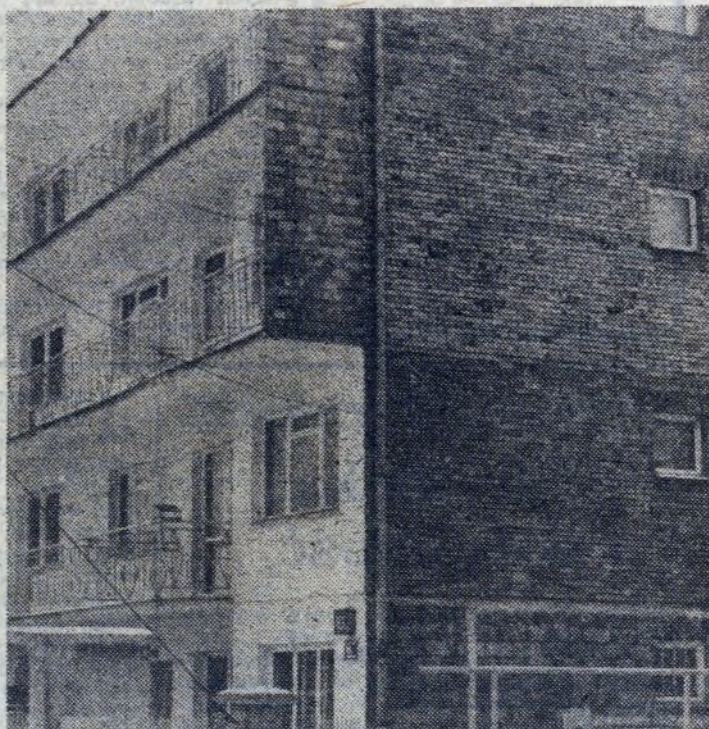
— Mąż ma sześciotygodniowy urlop. Zawsze tak manipulujemy urlopami, by jak najdłużej dzieci mogły być poza miastem. Dzielimy się, najpierw ja wyjeżdżam z dziewczynkami, potem mąż. Prawie więc całe wakacje są poza domem. Nie mamy ro-

CIĄG DALSZY NA STR. 5

Już za tydzień!
• najwspanialszy prezent dla dzieci i młodzieży z okazji DNIA DZIECKA po raz pierwszy w Polsce drukowany na łamach „GNH”
dalszy ciąg przygód Tomka Sawyera - M. Twaina
"TOMEK SAWYER ZA GRANICĄ"
CENA 30 ZŁ
NUMER W ZWIĘKSZONEJ OBJĘTOŚCI (16 STR.)

Człowiek jest niepozorny, za to kamienica, którą wybudował w Lesisku — nie była jaka, dwupiętrowa. Czterdziestoparoletni emeryt, stanu wolnego, do niedawna milioner, a od niedawna — dłużnik Skarbu Państwa. Swojej kamienicy nie zajmuje. Mieszka w domu po swoich rodzicach, który jest podobno własnością siostry. Tam też jest zameldowany. Pokoje w kamienicy wynajmuje dobrze płaćcej HiL, parter — „Alpinexowi”. No cóż, gdy się chce mieć mamę, samemu trzeba być skromnie. Nie byłoby w tym nic złego, gdyby obywatel H. Z. wywiązał się jak należy ze swoich zobowiązań w stosunku do państwa. Tej powinności jednak nie dopełnił. Wyrezył go w tym... Urząd Skarbowy.

„KAMIENICZNIK”

Skutkiem tego dziesięć hutniczych rodzin musiało zmienić kwatery. Wynajmujący rozwiązał bowiem z hutą umowę w momencie, gdy ta, zgodnie z decyzją Urzędu Skarbowego, odprowadził na konto Urzędu Skarbowego w styczniu br. wynagrodzenie z tytułu wynajmowania kwater. Zakwaterowanym zaś u niego hutnikom zagroził, że gdy nie wyprowadzą się do 20 lutego, wyłączy światło, gaz. U obywatela H. Z. hutnikom mieszkało się bardzo dobrze, z niepokojem myśleli o zmianie kwatery.

I jeszcze ciekawostka: kamienica w Lesiskach figuruje w rejestrach Urzędu Dzielnicowego jako — „Dom w budowie”.

Zerwanie umowy przez właściciela domu w Lesiskach zakłóciło rytm życia jego mieszkańcom: Leszkowi B., Andrzejowi K. i Zbyszkowi H. Pełni niepokojem o los swoich rodzin zaczęli odwiedzać gabinety dyrektorów, i nie tylko dyrektorów. W nocy praca, w dzień próby, by ktoś się sprawą zajął, by „załatwiono” im kwatery nieumeblowane. Dwa tygodnie chodzili od Annasza do Kalfasza.

Pan Zbyszek w domu w Lesisku mieszkał z rodziną od 6 grudnia 1983 r. Myślał, że tu w spokoju, doczeka własnego mieszkania. Chciałoby się tam dalej mieszkać — powie — a tu, niestety, gospodarz poinformował nas, że zawiesza „wynajem” kwatery, bo huta przestała mu płacić. — 24 lutego — kontynuuję — wezwano nas do Biura Wynajmu Kwater celem złożenia nowych wniosków na przydział innych kwatery. Mieliśmy też przedłożyć opinie z zakładów pracy. Potrzebne papiery złożyliśmy. Kierowniczka Biura zaofiarowała nam kwatery zastępcze, umeblowane. Nasze meble — a ściślej to, co mamy z nimi zrobić, nie zainteresowały jej. A przecież warunkiem otrzymania tej właśnie kwatery w Lesisku było umeblowanie jej własnymi meblami. Wiozłem swoje meble aż z tarnowskiego, a kolega z Plocka. Meble, lekko licząc, wartości dziś ponad pół miliona zł. Mamy znieść to, czego się dorobiliśmy, naszą pracę mają zjeść szczury, czy też sprzedać je mamy za pół darmo w komisie? Konkretnych propozycji kwatery zastępczych zresztą jeszcze nie mamy.

CIĄG DALSZY NA STR. 6-7

ORA?

owadza-
rozmo-
wyprawa
ganizuje
e z ich
rosłych
ieci. Po-
aby do-
ijaniu i
dziedzi-
larstwo,

wagę na
nieszka-
o czasu
są te z
z rolni-
ują wię-
a poza-
kowych.
dla ro-
dnak —
a — że
tattowa-
i form
ny, któ-
charak-
em kul-
ny opie-
wagę na
oraz o-
su wol-
cu lokal-
rczający
szkolne-
orządów,
ziaływa-
i wyma-
nawoczej
najdują-
tucji wy-
y społe-

szła do
lanowym
leci mo-
cia funk-
y oświa-
reacyjnej
omoc dla
ostu nie
kultural-
bliskiego

OWAK

a to, że
hotelar-
uchylić
enomości
ystać w
ienia od
atku od
podatek
i każdej
świado-
starał się
ścił się
arza go

wynika,
strzelenicy
zgodni,
ach w
ery były
wersja
Ważne,
zarówno
placiła,

wa Huta
ależy do
irmantki
ynajmo-
mniejsze
zmniejs-
nienia po-
został z
enia po-

należ-
ułu wy-
i: H. Z.,
Państwo-
tecznym
tków na
osażenie
H. Z.

choć po-
obywateł
latkowa-
mowę z
nie były
ń, nie
ienia do
ściściela.
atomia-
a doku-

tkowych
é rzeczą
wynika),
ych po-
jeszcze

OZIURO
FLIŃSKI

Iubileusz 30-lecia jednostki wojskowej, która tak trwale i mocno związała się z Krakowem, to wielkie święto nie tylko żołnierzy i oficerów 6 POMORSKIEJ BRYGADY POWIETRZNO-DESANTOWEJ, ale także ich przyjaciół — krakowian oraz hutników kombinatu HiL. Scisłe, bardzo serdeczne więzi 6. „Pomorskiej” z mieszkańcami podwawelskiego grodu trwają od samego powstania jednostki, tj. od sierpnia 1957 roku, kiedy to rozkazem MON 6. Kolobrzaska Dywizja Piechoty LWP przeorganizowana została w jednostkę powietrzno-desantową.

Wielorakie są formy tej przyjacielskiej współpracy. Bez przesady można powiedzieć, że chłopcy w czerwonych beretach dowodzą tej więzi na co dzień. Są obecni i bardzo chętnie pomagają miastu wszędzie tam, gdzie są potrzebni. Z licznych przykładów wybiorę tylko kilka. Żołnierze z pełnym zaangażowaniem pospieszyli z pomocą miastu w likwidacji skutków minionej srogiej zimy. Pomagali i pomagają w rewaloryzacji zabytków Krakowa. Wnieśli duży wkład pracy w restaurowanie Kopca Kościuszki i jego otoczenia. Szczególnie jednak bogata w żołnierski czyn społeczny dla miasta była tegoroczna wiosna. Żołnierze 6 „Pomorskiej” zasadzili tysiące drzew i krzewów w Ojcowskim Parku Narodowym oraz na terenie Nowej Huty. Pracowali przy porządkowaniu i zazielenianiu miejsc pamięci narodowej. Hutnikom Kombinatu HiL, z którymi od lat łączą ich szczególnie serdeczne więzi przyjaźni, pomagali przy pracy w gospodarstwie rolnym w Luboczy. Głośny w całym kraju był czyn żołnierzy przy podnoszeniu z dna Wisły zatopionej i stanowiącej niebezpieczeństwo dla żeglugi barki rzecznej. Nikt nie podjął się jej wydobyć: oni szybko i znakomicie poradzi-
li sobie z tą trudną robotą (dodajmy, że trzeba było ciąć pod wodą palnikami elemen-

— 6. Dywizji Piechoty LWP, trwale zrosła się więc z pejzażem miasta. Jest dziś, po 30 latach, jego nierozłączną częścią składową, „wizytówką” znakomitej żołnierskiej postawy obywatelskiej, pomostem łączącym Ludowe Wojsko ze społeczeństwem.

Z okazji 30-lecia 6. „Pomorskiej” odbyło się szereg spotkań weteranów wojny z najmłodszym rocznikiem żołnierzy tej jednostki, dowód-

Pod ochroną zasłony dymnej spadochroniarze forsują przeszkodę wodną.

Na honorowej trybunie na Pasterniku — oficerowie 6. „Pomorskiej”, przedstawiciele władz miasta, hutnicy. W środku dowódca 6. Pomorskiej Brygady Powietrzno-Desantowej płk dypl. January KOMANSKI i obok niego jeden z pierwszych dowódców jednostki gen. bryg. Edwin ROZLUBIRSKI.

Jeden z żołnierzy 6 PBPD w bojowym rynsztunku.

PRZYJACIELE HUTNIKÓW W CZERWONYCH BERETACH

30 LAT POWIETRZNO-DESANTOWEJ

ty zatopionej barki i wydobywać je na powierzchnię). 6. Pomorska Brygada Powietrzno-Desantowa, kontynuująca chlubnych tradycji bojowych swej poprzedniczki

ców, żołnierzy, kombatanów. W Bibliotece Miejskiej przy ulicy Franciszkańskiej, czynna jest ciekawa wystawa. W Nowohuckim Centrum Kultury odbyła się uroczysta aka-

demia, podczas której w dowód uznania za przyjacielskie współdziałanie kilka osób z kierownictwa Kombinatu HiL wyróżnionych zostało pamiątkowym Medalem 6. PBPD — m.in. dyrektorzy Stefan Niziołek i Tadeusz Staniec oraz kierownik Zakładu Wielkopięcowego Stanisław Czornyka.

Koronnym i bardzo widowiskowym elementem obchodów 30-lecia „Czerwonych Beretów” był w ub. niedzielę na Pasterniku wielki pokaz sprawności bojowej krakowskich spadochroniarzy, pokaz ich nowoczesnego sprzętu, uroczysty przegląd pododdziałów i na koniec mistrzowski pokaz skoków na spadochronach.

JERZY DANEK
Fot. ST. GAWLIŃSKI

W skutecznym prowadzeniu ognia z dział pomaga sprzęt optyczny.

Mimo silnego wiatru spadochroniarze dali „koncert” mistrzowskiego opanowania sprzętu: na zdjęciu lądowanie skoczka tuż przed trybuną, niemal wśród licznie zromadzonych widzów.

Ogromną uciechę miały dzieci. Oto przyszli żołnierze, może tej właśnie jednostki wojskowej, przy szybkostrzelnym działku przeciwlotniczym.

„Saint Bob”

Czy pamiętacie jeszcze koncerty pod nazwą LIVE AIDS? Pytanie retoryczne, odbywały się one przecież niecałe dwa lata temu, w lipcu 1985 roku równocześnie na dwóch wielkich stadionach w Londynie i Filadelfii. Gorzej będzie natomiast, przynajmniej dla niektórych, z przypomnieniem sobie nazwiska człowieka, dzięki któremu doszło do tych koncertów. Ten człowiek to **BOB GELDOF**, lider nowofalowego zespołu Boomtown Rats. Od dwóch lat jego rodacy, Anglicy, nazywają go „Saint Bob”, a on sam wciąż jeszcze pomaga głodującym w Afryce i na innych kontynentach. Jak się okazuje, o tym przynajmniej świadczą rozmaite ankietki i sondaże, Bob zajmuje trzecie miejsce wśród najbardziej lubianych osobistości na wyspach brytyjskich.

Ostatnio mało miał czasu dla muzyki, zajmując się przede wszystkim działalnością charytatywną. Jednak niedawno (jesienią ubiegłego roku) wrócił do świata showbusinessu. Nagrał płytę długogrającą pt. „Deep in the Heart of Nowhere”, która jednak poza rodzinną Anglią cieszyła się umiarkowaną popularnością. Życie muzyczne nie stanowi dla tysięcy fanów Boba Geldofa żadnej tajemnicy. Jednak inaczej sprawa się ma z jego życiem prywatnym. Nie należy do gwiazdorów lubujących się w skandalach i podglądanych non stop przez wścibskich dziennikarzy i fotoreporterów. Dla czytelników

HEROSI ROCKA

„Pogłosów” mam mimo to parę ciekawostek. Otóż Bob ożenił się ze swoją długoletnią przyjaciółką, dziennikarką **Paulą Yates**. Mają trzyletnią córeczkę Fifi. „Światowe” życie i podróże

międzykontynentalne nie ułatwiają Geldofowi rodzinnego życia. Tym radośniejsze bywają chwile spędzone w domu. Ciekawe, czy „Święty Bob” szykuje jakąś kolejną rewelację? Wkrótce się o tym przekonamy.

repr. KRZYSZTOF KAROLCZYK

„Crazy David”

Zupełnie innego rodzaju (w przeciwieństwie do Geldofa) bohaterem scen rockowych na całym świecie jest **DAVID LEE ROTH**. Starsi miłośnicy rocka pamiętają go z pewnością jeszcze ze wspólnych występów z jedną z najlepszych kapel, czyli z **VAN HALEN**. Już wtedy był wspaniałym wokalistą i frontmanem, mającym do zaproponowania znakomity show. Jednak jak to zwykle bywa nieporozumienia wewnątrz zespołu, osobiste właśnie, doprowadziły do rozłamu. David już nie występuje z Van Halen. Zastąpił go nie mniej znany i lubiany muzyk amerykański **Sammy Hagar**.

Lee Roth natomiast postanowił poświęcić się karierze solowej. Występuje i nagrywa wprawdzie ze stałym zespołem, ale nosi on nazwę swojego lidera — **David Lee Roth Band**. Z nową płytą i nowym show wędrują teraz po Ameryce. Podbitego rynku zagwarantuje na pewno sukces na całym świecie. Płyta nazywa się „Eat me and smile” i do tej pory sprzedano już ponad dwa miliony egzemplarzy. Dzięki gigantycznemu tournée, promującemu tę płytę, Lee Roth pnie się na szczyty popularności. Kobiety za nim szaleją, a Amerykanie nazywają go „CRAZY DAVID”. Cała trasa to 120 koncertów, a podczas każdego z nich David sześciokrotnie zmienia swój niezwykle barwny i ekstrawagancki kostium. Ciekawe, czy polska publiczność będzie miała kiedyś okazję zobaczyć rockowy show w wykonaniu „Crazy Davida”?

JACEK KRĄG

Encyklopedia domowa

DIETA ŻÓLCIOWA

Dolegliwości pęcherzyka żółciowego występują najczęściej w godzinę po jedzeniu. Są przeważnie wywołane przez podniecenie lub gniew, dając znać o sobie niespodziewanymi atakami, którym towarzyszą ostre i przewlekłe bóle występujące w okolicy prawej strony górnej części brzucha, łopatk i pleców. Po pierwszym napadzie bólowym, występującym najczęściej u kobiet, osób otyłych, chorych na cukrzycę i wątrobę — trzeba najpierw zastosować ciepły kompres lub ciepłą kąpiel, następnie położyć się do łóżka i zażywać środki przeciwbólowe i rozkurczające. Kiedy ból ustępuje, a chory sam odrzuca pożywienie, dobrze jest się przegłodzić, spożywając jedynie herbatę, soki owocowe, dobre gatunkowo mleko oraz stosować specjalną dietę, na którą składają się

głównie klejki i papki. W następnej fazie leczenia można spożywać ryż z wody i postne ziemniaki, chude gotowane mięso i grubo obierane jarzyny w niewielkich ilościach. Nie wolno natomiast spożywać kielbas, szynki, kabanosów i innych wędlin, margaryny, czosnku i tłustej śmietany, podobnie jak czekolady, a już w żadnym wypadku alkoholu i kawy. Generalnie należy unikać tłuszczów zwierzęcych, jakiegokolwiek pokarmów smażonych, nadmiaru białka a także płynów bardzo zimnych i bardzo gorących.

Dieta dzienna polegająca na spożywaniu pokarmów oszczędzających drogi żółciowe powinna ograniczać się w tej fazie leczenia do 2600 kalorii, a kiedy ataki ustają można ją stopniowo zwiększać do 3000 kalorii. Szczególnie przy nadwadze istotne jest ograniczenie spożywanych kalorii, każde zaś obniżenie wagi ciała jest w tym wypadku potrzebne i pożądane. Dopiero po 20 dniach takiej diety można spożywać tłuszcze (oczywiście bez zwierzęcych) w ilościach nie przekraczających 60 gramów dziennie. Zdaniem angielskich lekarzy, przez których dieta ta została opracowana, po 4, a nawet 5 tygodniach takiej kuracji powinna nastąpić odczuwalna poprawa.

WASZ DORADCA

MÓWIAMY PO POLSKU

Jeden z czytelników przeczytał niedawno w gazecie, że: **Nowosądeckie zagłębie turystyczne przyjęło w sezonie zimowym przeszło 5 mln gości**, i pyta, czy wyraz zagłębie został w tym zdaniu właściwie użyty?

Odpowiedź może być tylko jedna: oczywiście, że niewłaściwie. Słownik języka polskiego podaje wyraźnie, iż **ZAGŁĘBIE** to „obszar, na którym występują i są wydobywane złoża węgla albo innych kopalin”. Nieoczekiwanie szerzy się jednak ostatnio inne nowe znaczenie tego wyrazu — „miejsce masowego występowania, zgromadzenia, częstego pojawiania się czegoś itd.”. Słyszymy więc nie tylko o zagłębiu turystycznym, ale także zagłębiu ziemniaczanym, zagłębiu truskawkowym,

zagłębiu naukowym. Stało się więc zagłębie wygodnym wyrazem-wytrychem, w żadnym jednak wypadku nie zastępującym na aprobacie. Cóż bowiem stoi na przeszkodzie, by po polsku powiedzieć: **rejon uprawy ziemniaków, centrum naukowe, ośrodek naukowy itd?**

Osobiście bardzo nie podoba mi się także nazwa od niedawna ukazującego się w telewizji magazynu informacyjnego „**Panorama dnia**”. **PANORAMA** to przecież „rozległy widok roztaczający się z miejsca wysoko położonego, duża przestrzeń oglądana z pewnej odległości” albo „malowidło dużych rozmiarów”, albo „specjalne ujęcie filmowe”.

Czy można więc mówić o panoramie... dnia?

MACIEJ MALINOWSKI

„Gdyby ludzie nie wsadzali nosa w cudze sprawy, życie byłoby znośniejsze...” — taką, filozoficzną niemalże refleksją zaczyna się powieść **Janiny Zajacówny „MÓJ WIELKI DZIEŃ”**. Bohaterem jest mały chłopiec, wychowanek domu dziecka, daremnie czekający na zainteresowanie się jego losem przez swą rodzoną matkę.

Radosław PIWOWARSKI przypadkiem trafił na rękopis tej, jeszcze wtedy nie wydanej, książki. Oczekiwał na ministerialne zatwierdzenie swojego drugiego scenariusza i niejako z braku innego zajęcia napisał „**KOCHANKÓW MOJEJ MAMY**”.

Już zmiana tytułu świadczy, że scenarzysta inaczej postanowił postawić akcenty. Jak sam później przyzna, bał się małoletniego bohatera i przeniósł ciężar akcji na jego matkę. Kiedy niespodziewanie **Krzyszyna Janda** oświadczyła, że właśnie na taką rolę czekała, kiedy ta artystka rozwiązała umowy z producentami zagranicznymi na kręcenie dwóch filmów, wtedy dopiero Piwowarski zrozumiał, że przed jego pracą otwiera się perspektywa dzieła sztuki.

Krzyszyna Janda i jej ekspresyjny typ aktorstwa były doskonałym przeciwieństwem powściągliwej ekliwkości. Reżyser jednak od tych wątków nie odżegnuje się. Sam często oświadcza, że jego sercu miła jest melancholia, że cechują go duże skłonności do sentymentalizmu. „Olewający” styl Jandy jest przeciwieństwem nastroju i wymowy całego filmu, ale właśnie dzięki tej kontrze lepiej podkreśla dążenia Piwowarskiego, scenarzysty i reżysera.

FILM

„Kochankowie mojej mamy”

W trakcie realizacji zdjęć twórca filmu po raz kolejny zmienił scenariusz. Film zakończono happy-endem. Mały bohater filmu uradowany, choć wewnętrznie nadal zatroskany, opuszcza dom dziecka. Matka, prawdopodobnie, postanowiła ubożyć sobie życie z jednym mężczyzną i wszyscy troje (czworo, bo dorosła bohaterka filmu spodziewa się dziecka) ruszają w drogę.

Kończą się niespokojne dla Rafała dni odwiedzin różnych mężczyzn w ich domu, kończy się ciągle niepokój o matkę, walka z jej stresami i nawet samobójczymi skłonnościami, kończy się — być może — stała wędrówka po szkołach spowodowana wtrącaniem się innych w życie tej niespokojnej mamy (wspomniane na początku tej recenzji), natrętne, urzędnicze żądanie nauczycieli wykazania się miejscem pracy matki itp. itd.

Trudno jest w krótkiej recenzji pokazać całe bogactwo treści, liczne wątki poboczne doskonale harmonizujące z podstawową akcją, omówić poszczególne sceny czy epizody (niektóre doskonałe, jak chociażby wruszająca wigilia, śmieszna i zabawna scena ukrycia butelek wódek przed milicjantami w uczniowskim tornistrze, czym Rafał uratował swoją sąsiadkę, brutalne i tragiczne epizody ukrywania lekarstw i noży przed matką czy wreszcie wiązanie jej bieliznianym sznurem), trudno też wykazać w pełny sposób artyzm i etyczne przesłanie.

„Czytelnik” wydał już powieść Zajacówny, „Rondo” wyprodukowało film. Warto zapoznać się z tymi dziełami. Może wruszą nas one (uczucie to tak wstydliwie jest ostatnio ukrywane), zmuszą do myślenia i zastanowienia, dostarczą refleksji szczegółowych czy będą przyczyną uogólnień. Może ktoś przeżyje oczyszczenie przez sztukę (dawno już zapomniano o tej podstawowej funkcji dzieła sztuki, o katharsis)...

„Jej wielki dzień” — **Janiny Zajacówny** jest jeszcze w księgarniach, a „**Kochanków mojej mamy**” — **Radosława Piwowarskiego** wznowiono ostatnio na ekranie małej sali kina „Swit”.

TADEUSZ SKOCZEK

